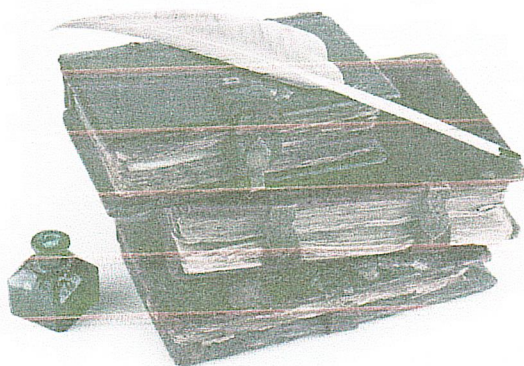
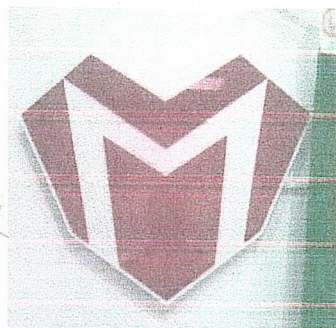

Гуьмсан муниципальни к1оштан
«Гуьмсера йуккьера ишкол»

Нохчийн меттан, литературин хьехархойн
ишкольни методически
цхьаьнакхетараллин
2024–2025-чуй дешаран шеран
белхан хьесап

Гуъмсан муниципалъни к1оштан
«Гуъмсера йуккьера ишкол»

«Ч1аг1йо»

Муниципалън директор

М. С. Алиева

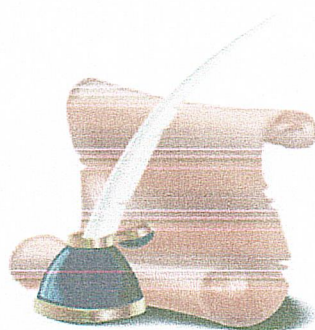

30.08.2024 шо.

30.08.24г

Нохчийн меттан, литературин хъехархойн
ишкольни методически
цхъаьнакхетараллин
2024–2025-чуй дешаран шеран

белхан хъесап

Нохчийн меттан, литературин хьехархойн методически
ишкольни цхьаьнакхетараллин декъашхой

Терахийн рога алла	Хьехархочун цле, ден цле, фамили	Дешна хилар	Муьлхачу классашкахь болх беш ву (йу)	Предмет	Белхан стаж	Разряд	Курсаш йаьхна хилар
1	Мугушова Малкан Хамзатовна	Лакхара .Н.П.У.	8 Б,В,Г. 9 А,Б,В,Г	нохчийн мотт, литература	26 шо.	14	2024 шо.
2	Эскиева Лиза Кериевна	Н.П.Хь. И.	6 А,Б,В,Г 7 А.8Г	нохчийн мотт, литература	28 шо.	14	2024 шо.
3	Малькхаджиева Хадижа Мусаевна	Н.ПХЬ. И	5а,б,в 7 Б,В	нохчийн мотт, литература	2	-	2024

Анпал: «Терахъдешнийн дешаран хьолехь хӀинцалерчу дешаран кхиар: анпал (проблема) кхиаран некъаш»

(«Перспективы развития современного образования Гудермесского муниципального района в условиях цифровой образовательной среды: проблемы стратегия развития»).

Ӏалашо: Хьехархойн хӀокху заманан урок хьехаран говзаллин барам лакхабаккхар а, цара нохчийн мотт, литература хьехаран методика карайерзор а.

Методически белхан коьрта декхарш:

- Ишколехь мах хадоран кепех пайда эцар дешаран дикалла лакхайаккхаран Ӏалашонца;
- хьехархочун хьехаран похӀма, корматаллин-адмаллин кхиар (йиллина урокаш, корматалла-класс) схьаделлар;
- ишколехь, кӀоштахь, республикехь дӀахьучу гӀуллакхашна, конкурсашна, конференцешна дешархой йукъаозорца урокехь а, классал арахьа а хьехархочун кхетош-кхиоран нуьцкъалла чӀагӀдар;
- кӀоштан методически ассоциацин декъашхойн бакъахьара хьехаран зеделлачун жамӀ дар а, даржор а;
- нохчийн меттан пачхьалкхан коьрта экзаменан кепехь дӀахьочу аттестацина дешархой кечбан хьехархойн Ӏилманан-методически болх вовшахтохар;
- дешархойн кхоллараллин нуьцкъалла лакхадаккхаран Ӏалашонца хьехархочун хьехаран гӀуллакхна керла дешаран технологеш йукъайалор;
- федеральни пачхьалкхан дешаран стандартийн керла методически материалаш Ӏамор;
- нохчийн меттан, литературин хьехархойн корматалла а, хаарш а лакхадахарехула белхан коьрта хьехаран зеделларг карладаккхар.

Белхан чулацам

Терахийн рог /alla	Гууллахийн цл ераш	Хенаш	Жобпал- лениг	Отчетан кеп
Хьалхара кхеташо				
1	Дладаханчу 2023-2024-чуй дешаран шарахь нохчийн меттан, литературин хьехархойн методически цхьаьнакхетараллин декъашхоша бинчу белхан жамлаш дар, карарчу хенахь хьалха лаьтта декхарш дийцаре дар.	28.08. 2024шо.	ШМЦ куьйгалхо, хьехархой Мутушова М.Х ШМЦ куьйгалхо, хьехархой	ШМЦ кхеташонехь
2	Методически цхьаьнакхетараллин декъашхойн белхан программаш йийцаре йар, члаглар.			
3	Дешаран шарахь хlor хьехархочо шена кьасто хаьржина анпалш йийцаре йар, члаглар.			
4	5-чу классехь коьрта йукьарчу дешаран Федеральни пачхьалкхан стандарташца доглуш хинцалерачу тенденцешца доглуш дешаран предметан белхан прграмма хлоттор, цуьнца болх бар.			
5	Доклад: «Йукььерчу йукьарадешаран хьукматан нохчийн меттан, литературин урокахь нохчийн меттан лексика ламоран хинцалера методически некъаш а, кепаш а».			
6	Уьссалгачу классийн дешархоша нохчийн меттан экзамен длайаларан жамлаш дийцаре дар.			
Тедиллар				
1	5-11-чуй классашкахь нохчийн меттан хьехарсахьташкахь дешархошка талламан белхаш йазбайтар (диагностически срез).	сентябрь	ШМЦ куьйгалхо, хьехархой	
2	Пхобалгачу классашкахь норманийн барамашкахь йеша хааран мах хадор.	октябрь	хьехархой	
3	Йолхалгачу классехь диллина хьехарсахьт дладахьар.	октябрь	Мутушова М.Х	
4	9-11-чуй классашкахь ишколан (хьалхара мур) нохчийн меттан, литературин олимпиадаш длайахьар. Толаме меттигаш йаьхначу дешархошца кьаьстина болх бар.	ноябрь	ШМЦ декъашхой	

Терахийн рогдалла	Гууллакхийн цѳераш	Хенаш	Жобпал- лениг	Отчетан кеп
ШолгIа кхеташо				
1	5 – 11-чуй классашкахь нохчийн меттан хьехарсахьташкахь дешархоша язбинчу талламан белхийн (диагностически срез) мах хадор.	11.11. 2024 шо.	ШМЦ куьйгалхо Эрсебаева Хь.С. ШМЦ декъашхой хьехархой, ШМЦ куьйгалхо	МЦ кхеташонехь
2	ПхоьалгIачу классашкахь дешархошна норманийн барамашкахь йеша хааран мах хадор дийцаре дар.			
3	9-чу классийн нохчийн меттан ПКЭ хаьржинчу дешархошца классал арахьа болх бар дийцаре дар.			
4	Доклад: «Нохчийн меттан, литературин урокахь кьамел кхиорехь вайн заманан технологин гIирсех пайдаэцар»			
5	9-11-чуй классашкахь ишколан (хьалхара мур) нохчийн меттан, литературин олимпиадаш дIайахьар. Толаме меттигаш йаьхна дешархой кIоштан (шолгIа мур) олимпиадехь дакъа лаца кечбар дийцаре дар.			
6	ЙолхалгIачу классехь дIадаьхьна хьехарсахьт дийцаре дар, цуьнан мах хадор.			
Тедиллар				
1	5-8 кл. дозуш долу кьамел кхиор.	шеран дохаллехь	хьехархой	
2	Классал арахьарчу дешарх лаьцна произведени Харжа хаар.	ноябрь	хьехархой	
3	Дешархойн тетрадаш таллар тIехь хьехархочун куьйгалла.	ноябрь		
4	Районни олимпиадехь дешархоша дакъалацаран жамIаш . Нохчийн меттан а, литературан а йиллина урокахь билгалъяр, чIагIъяр.	декабрь	Малыкхаджиева Х.М.	
5	Эхашеран белхан жамI дар.	январь, февраль	хьехархой	

Терахийн рогцалла	Гууллахийн цѳераш	Хенаш	Жоьпал- лениг	Отчетан кеп	
КхоалгIа кхеташо					
1	Хѳехарсахьташкахь дешарна ледара болу а, похIмалла долу а дешархой гучу-бахар а, царца къаьстина бечу белхан методикин кепаш, некъаш дийцаре дар.	шеран дохаллехь			
2	9-11-чуй классашкахь кIоштан, республикин нохчийн меттан, литературин олимпиадаш дIаихьаран жамIаш дар, церан мах хадор.		хѳехархой, ШМЦ куьйгалхо		
3	ПхоьалгIачу классашкарчу дешархойн талламан,кхоллараллин тетрадийн хьал дийцаре дар.	13.02. 2025шо.	ШМЦ куьйгалхо	Ш.М.Ц кхеташонехь	
4	Доклад: «Нохчийн меттан, литературин урокашкахь къамел кхиорехь вайн заманан технологин гIирсех пайдаэцар».		Шамурзаева Ж.А.		
5	УьтгалгIачу, пхоьалгIачуй, классехь дIадаьхьна диллина хѳехарсахьташ дийцаре дар, церан мах хадор.		хѳехархой, ШМЦ куьйгалхо		
ТIедиллар					
1	5-11-чуй классашкахь дешархойн йеша хааран а, йешначу говзаран чулацаман план хIотто хааран а корматалла лакхарчу тIегIан тIе йаккхар.	шеран дохаллехь	хѳехархой		
2	Хехарсахьташкахь дешархошна изложени йацIина йазйан хаар шардар, сочинени йазйеш йешначу текст тIера а, дахарера а масалш дало хаар шардаран болх дIабахьар лакхарчу тIегIан тIе баккхар.	шеран дохаллехь	хѳехархой		
3	а) борхIалгIачу классехь диллина хѳехарсахьт дIадахьар.	январь	Эскиева Л.К.		

Төрийн роль	Гууллахийн цэраш	Хенаш	Жоьпал- лениг	Отчетан кеп
----------------	------------------	-------	------------------	-------------

Йоьалг Iа кхеташо

1	5-11-чуй классашкахь дешархойн функционални а, йешаран а говзалла лакхарчу теглан тег йаккхаран методикин некъаш дийцаре дар, мах хадор.	05.04. 2024шо.	хьехархой, ШМЦ куьйгалхо	ШМЦ кхеташонехь	
2	Хехарсахьташкахь дешархошна изложени йацйна йазйан хаар шардар, сочинени йазйеш йешначу текст тегра а, дахарера а масалш дало хаар шардаран болх длабахьар лакхарчу теглан тег баккхар дийцаре дар, мах хадор.				
3	Доклад: «Нохчийн меттан, литературин урокашкахь фразеологизмаш а, церан маь Iнаш а дешархошна довзийтаран методикин некъаш а, кепаш а».				Мутушова М.Х.
4	Борх Iалг Iачу классехь дладахьна диллина хьехарсахьт дийцаре дар, мах хадор.				хьехархой, ШМЦ куьйгалхо

Тедиллар

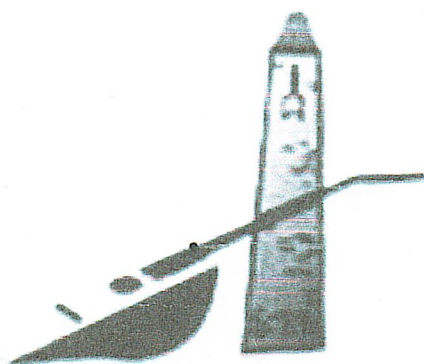
1	Ишколехь нохчийн меттан Де даздарна лерина нохчийн меттан к Iира дладахьар.	17-22.04. 2025	ШМЦ куьйгалхо, хьеха рхой	
2	Дешаран шо чекхдолуш кхочушбечу талламан белхийн тексташ кечйар. Програшмица лара ца лучу, дешарна ледара болчу дешархошца къаьстина болх бар.	апрель	хьехархой	
3	Дешаран шарахь нохчийн меттан, литературин хьехарсахьташкахь функционални, йешаран говзалла йукъайалош бинчу белхан таллам бар	апрель	ШМЦ куьйгалхо	
4	Уьссалг Iачу классийн дешархошца нохчийн меттан экзамен д Iайалан кечам баран болх жигара баккхар.	апрель, май	хьехархой	
5	Ворх Iалг Iачу классехь диллина хьехарсахьт дладахьар. Уьссалг Iачу классехь диллина хьехарсахьт дладахьар	апрель апрель	Эскиева Л.К Малыкхаджиева Х.М	

Нохчийн меттан, литературин хъехархойн
ишкольни методически цхъаьнакхетараллин декъашхоша
классал арахъа бен болх

Терахийн	Глулакхийн цл ераш	Хенаш	Жобпаллениг
1	«Сан нана, хъо хасто дош суна дисна дац...» нохчийн зудчун Денна лерина литературни композици.	сентябрь 2024 шо	Мутушова М.Х
2	«Кхойтта шаре бахбелла некъ» цле йолу вайнах лаамаза Даймахках бахарна лерина йуьртарчу къаношца цхъаьнакхетар.	февраль 2025 шо	Мутушова М.Х. Эскиева Л.К.
3	Нохчийн меттан Де даздарна лерина нохчийн меттан, литературин кIира дIадахьар.	апрель 2025 шо	Эскиева Л.К. Малыкхаджиева Х.М.
4	«Нохчийн мотт-гI иллакх-оьздангаллин бух» цле йолу литературно-эшарийн композици.	апрель 2025 шо	Мутушова М.Х. Эскиева Л.К. Малыкхаджиева

Нохчийн меттан, литературин хьехархойн
ишкольни методически цхьаьнакхетараллин декъашхойн
говзалла лакхайаккхар

Терахьийн говзалла	Г1уллакхийн ц1ераш	Хенаш	Жобпаллениг
1	Нохчийн дешаран белхалойн говзалла лакхайаккхаран институтан нохчийн меттан, литературин кафедран курсашкахь хилар.	шеран дохаллехь	ШМЦ декъашхой
2	К1оштан семинарашкахь хилар.	шеран дохаллехь	ШМЦ декъашхой
3	Республикин а, к1оштан а, ишколан а тоьллучу хьехархойн зеделларг 1 амор.	шеран дохаллехь	ШМЦ декъашхой
4	Программийн хала теманаш йийцаре йар. Хьехаран керла некъаш (методика) бийцаре бар.	шеран дохаллехь	ШМЦ декъашхой
5	Дешархойн хаарш талла тесташ, т1едахкарш, гайтаман г1ирсаш дешаран стандарташца (ФГОС) бог1уш кечбар.	шеран дохаллехь	ШМЦ декъашхой
6	Хьехар тодаран а, дешархойн хаарш к1аргдаран а 1алашонца методикин г1ирсаш кечбар.	шеран дохаллехь	ШМЦ декъашхой
7	Хьехархочо ша-шен кхиоран т1ехь болх беш методикин а, исбаьхьаллин а литература йешар.	шеран дохаллехь	хьехархой
8	Эвсараллин-инновационни технологеш лахар а, уьш дешаран стандарташца (ФГОС) йог1уш шайн балхана йукъайалор а.	шеран дохаллехь	хьехархой